

Vernieuwing en verbreding van dagactiviteiten

voor mensen met dementie en hun naasten

Eindpresentatie maatwerktraject voor Ketenzorg Dementie Amstelland & de Meerlanden, 11 december 2025



samenwerken
bij dementie



Wendela Erbrink
Adviseur/projectleider



***Vernieuwing en verbreding van
dagactiviteiten
voor mensen met dementie en hun
naasten***

Traject

- Fase 1 dec 2024 t/m april 2025
 kennismaking, inventarisatie en
 klantarena Aalsmeer
- Fase 2 mei 2025 t/m jan 2026
 inventarisatie overige gemeenten,
 visiegesprekken, interviews, rapportage



**samenwerken
bij dementie**

Doel maatwerktraject

Een overzichtelijk en vernieuwd aanbod van dagactiviteiten voor mensen met dementie en hun naasten, waarbij is uitgegaan van de behoeften van de doelgroep zelf.

- ✓ het creëren van een gezamenlijke, toekomstbestendige **visie** op dagactiviteiten
- ✓ het in gang zetten van een beweging van **vernieuwing** vanuit deze visie, op basis van voortschrijdend inzicht
- ✓ het stimuleren van een uitwissel- en leercultuur, zodat **goede voorbeelden** inspirerend kunnen zijn voor anderen
- ✓ **adviseren** van organisaties en gemeenten voor het opzetten van nieuwe vormen van dagactiviteiten

Visie op dagactiviteiten

Dagactiviteiten voor mensen met dementie en hun naasten zijn **laagdrempelig, kleinschalig en betekenisvol**. Ze sluiten aan bij ieders talenten en interesses en bieden structuur, zingeving en ontmoeting. Door zorg, welzijn en samenleving te verbinden, krijgen mantelzorgers steun en ontstaat een netwerk dat mensen met dementie helpt om langer thuis te wonen met behoud van kwaliteit van leven.

Zo vormen dagactiviteiten een dragende pijler van een dementievriendelijke gemeenschap.

Betekenisvolle dagen, samen midden in het leven

Kernwaarden

Zingeving: activiteiten geven deelnemers het gevoel nuttig te zijn en erbij te horen

Veiligheid en geborgenheid: vertrouwde en overzichtelijke omgevingen

Gemeenschapszin: contact en samen leren tussen mensen met en zonder dementie

Ondersteuning mantelzorgers: structureel aanbod van groepen, trainingen en respijt

Flexibiliteit: mix van open inloop, geïndiceerde dagbesteding en digitale alternatieven

Gewenste effecten

- ✓ Mensen met dementie blijven langer thuis met behoud van kwaliteit van leven
 - ✓ Mantelzorgers ervaren minder overbelasting en meer steun
 - ✓ Meer diversiteit en keuzevrijheid in dagactiviteiten
- ✓ Een inclusieve, dementievriendelijke samenleving waarin iedereen mee kan doen

Eigen regie

Activiteiten voelen vaak als verplicht of te massaal

Diversiteit in aanbod

Meer lichaamsbeweging, buitenactiviteiten, creativiteit en gesprek

Maatwerk

Dagbesteding sluit nog te weinig aan op individuele verschillen.

Vooraf cognitief sterkere deelnemers ervaren onvoldoende uitdaging.

Anderen zijn juist snel overvraagd.

Kleinschaligheid

Grote groepen zorgen voor onrust, overprikkeling en gebrek aan persoonlijke aandacht.

Kleinschaligheid wordt in alle gemeenten als prettiger ervaren.



**Wat vinden
de mensen zelf?**

Mantelzorgondersteuning

Mantelzorgers zijn dankbaar maar zwaar belast.

Dagbesteding is vaak geen hele dag: onvoldoende voor echte ontlasting.

Bij veel naasten speelt onzekerheid over de toekomst, door afnemend sociaal netwerk en beperkte bereikbaarheid van ondersteuning.

Zingeving

Activiteiten zijn nog vaak gericht op 'bezighouden' in plaats van betekenisvol bezig zijn.

Er is behoefte aan activiteiten die aansluiten bij iemands identiteit, achtergrond en interesses.

Eenzaamheid

Mobiliteit en digitalisering zijn grote drempels voor participatie.

Veel sociale isolatie komt voort uit praktische beperkingen.



**Wat vinden
de mensen zelf?**

Quotes

“Hij weet niet altijd wat hij gedaan heeft, maar hij komt wel met een glimlach thuis”

“Laat me gewoon mezelf zijn, en dat kan ik dan op zo’n dag niet”

“Die quiz vind ik niks... ik weet alle antwoorden al”

“Hij is veranderd door dagbesteding: fysiek én geestelijk actiever.”

“Ik zie mezelf beslist nog meedoen in de samenleving; het is niet zo dat ik heel veel dingen niet meer kan.”

“Vrijheid, zelfstandigheid, thuiskomen en mijn man en hond weer zien”

Een beweging van vernieuwing

- ✓ van zorg naar welzijn & gemeenschap
- ✓ van aanbod-gericht naar betekenis-gericht
- ✓ van gescheiden naar inclusief
- ✓ van grootschalig naar kleinschalig en persoonsgericht
- ✓ van geïsoleerde voorzieningen naar een netwerk in de samenleving



samenwerken
bij dementie





samenwerken
bij dementie

Uitwissel- en leercultuur

- ✓ Experimenteren
- ✓ Verbinden
- ✓ Ruimte geven aan nieuwe vormen

De vernieuwing heeft **geen eindpunt** maar is een **doorlopend leerproces**

Nieuwe vormen



samenwerken
bij dementie

Gemeenschapsgericht:	De Derde Helft (sportclub); kunst- en muziekprogramma's
Digitale dagactiviteiten:	Voor mensen die minder mobiel zijn
Mantelzorgondersteuning:	Dagactiviteiten waarin parallel gespreksgroepen of trainingen worden aangeboden ('In het zonnetje')
Inclusief:	Gemengde activiteiten voor diverse doelgroepen
Buiten naar binnen:	Als naar buiten niet meer kan; kinderen, dieren of natuurprojecten
Talentgericht:	Betekenisvolle rollen; concept Tante Louise



Mooie voorbeelden

Amstelring
Polderjongens
Poldermeiden

“Een initiatief van mannen die iets voor zichzelf wilden: mannen onder elkaar”

“Ik voel me zo happy in dat koor, ik ben daar helemaal mezelf”

C-punt/Amstelring
My Generation, rockkoor

Vijfhuizen/Bloezem
Geheugensteunpunt & Gezelschapsgroep



**samenwerken
bij dementie**

“We worden elke dag blij van wat hier gebeurt. Mensen gaan lachend naar huis.”

Mooie voorbeelden

Buiten de regio:

Kunstproject Cordaan: kunstenaars inzetten in de thuiszorg.
Ambulant kunstteam 'Dementie & Zingeving'

"Het doel is intellectueel uitgedaagd worden, je verbinden met anderen op een 'ander' niveau"

Amstelring:

Samen lezen (bibliotheek)



**samenwerken
bij dementie**

*"Het is een prettige
atmosfeer. Je kent veel
mensen, en je praat met
elkaar. Dan is de dag zo
voorbij."*

Co's Kamer, Ouderkerk

Ontmoetingsgroep voor
mensen met en zonder
dementie



amstelland en de meerlanden

Conclusies

Mensen met dementie en mantelzorgers:

- ✓ Deelnemers dagactiviteiten waarderen vooral het sociale contact en de structuur
- ✓ Zij missen: maatwerk, uitdaging, buitenactiviteiten, betekenisvolle invulling
- ✓ Mantelzorgers zijn dankbaar maar ervaren nog weinig ondersteuning

Conclusies

Organisaties en maatschappij:

- ✓ Visie op dagactiviteiten is al grotendeels gekanteld van zorg naar welzijn
- ✓ Ontmoetingsgroepen met een mix van verschillende 'doelgroepen'
- ✓ Organisaties hebben persoonsgerichte visie maar worstelen met invulling
- ✓ De beweging naar meer gemeenschapszin is voorzichtig ingezet

Aanbevelingen (1/5)

Van zorg/welzijn naar gemeenschap

- ✓ Maak dagactiviteiten meer los van de zorg en onderdeel van de gemeenschap
- ✓ Maak gebruik van lokale setting, bijv. dorpscultuur en verenigingsleven
- ✓ Blijf aandacht houden voor mensen die zorg nodig hebben (gevorderde dementie)
- ✓ Betrek doelgroepen zoals mensen met Parkinson en mensen met migratieachtergrond

Aanbevelingen (2/5)

Toegankelijkheid/vermijden van stigmatisering

- ✓ Verlaag de drempel, bijv. door andere naamgeving
- ✓ Zorg voor een mix van doelgroepen en leeftijden
- ✓ Maak een indicatie-vrije start mogelijk
- ✓ Besteed aandacht aan meer kennis over (omgaan met) dementie

Aanbevelingen (3/5)

Kleinschalig en persoonsgericht

- ✓ Blijf mensen zelf betrekken, geef hen een (betekenisvolle) rol
- ✓ Geef ruimte voor leren, ontwikkelen en bijdragen
- ✓ Sluit aan bij persoonlijke behoeften: levensverhaal, talenten, niveau van ontwikkeling
- ✓ Zorg voor ruimte met veel en juist met weinig prikkels

Aanbevelingen (4/5)

Betrekken & ondersteunen van mantelzorgers

- ✓ Bied gespreksgroepen of activiteiten voor mantelzorgers
- ✓ Bied scholing over (omgaan met) dementie
- ✓ Bied ondersteuning bij het ontwikkelen van een netwerk/vangnet
- ✓ Help de mantelzorger om te zien wat er nog wél kan

Aanbevelingen (5/5)

Samenwerking en samenhang

- ✓ Kijk bij elkaar in de keuken; leren in plaats van concurreren
- ✓ Zorg voor heldere lokale structuur; wie-wat-waar en voor wie?
- ✓ Organiseer een soepele overgang tussen zorg/welzijn/gemeente etc.
- ✓ Zorg voor een actieve, multidisciplinaire werkgroep 'dementievriendelijke samenleving' in elke gemeente

Vervolg

Doel maatwerktraject:

Een overzichtelijk en vernieuwd aanbod van dagactiviteiten voor mensen met dementie en hun naasten, waarbij is uitgegaan van de behoeften van de doelgroep zelf.

Een fysiek overzicht komt op:

- ✓ [Dementie-amstelland.nl](https://dementie-amstelland.nl)
- ✓ [Dementiehaarlemmermeer.nl](https://dementiehaarlemmermeer.nl)

Vanaf januari 2026 wordt hieraan gewerkt!



Vervolg

Aanbeveling: werk met categorieën, bijv.:

Eten & drinken

eetclub, borreluurtje, bakken etc.

Ontmoeting & gesprek

koffie-uurtje, lotgenotengroep etc.

Sport & spel

wandelclub, zwemmen de Meerkamp, dansen etc.

Kunst & muziek

museumbezoek, participatiekoor etc.

Hersengymnastiek

MentaalFit, cognitieve fitness, samen lezen etc.

Vervolg

Aanbeveling voor borging:

Vorm een werkgroep 'Zinnvolle dagactiviteiten' van de diverse zorg- en welzijnspartijen in de twee subregio's.

Doelen:

- ✓ Van elkaar leren
- ✓ Ontwikkelingen afstemmen
- ✓ Samenwerken
- ✓ Het geheel overzien

Bedankt!



samenwerken
bij dementie



Wendela Erbrink
Adviseur/projectleider

Samenwerkenbijdementie.nl
06 5468 5460

wendela@samenerwerkenbijdementie.nl